בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ב'**, **ז'** ב**תמוז**, תשס"ב (**17** ב**יוני**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בימים אלה – עניינים של כוחות הבטחון שלנו: אתמול, כלפי חוץ, היום – ההתארגנות הפנימית...
היום, **ז' בתמוז**, בשנת תש"ב(5702-1942), נוסדו **פלוגות צבא יהודיות** בצבא הבריטי במלה"ע ה-II. **הרקע:**
כל שנות המלחמה, ובמיוחד בשנת 42', כאשר הסכנה לפלישה גרמנית לא"י גברה, מנצחונות של רומל (ימ"ש) בצפון אפריקה, התנהל ויכוח ער בארץ שבמרכזו עמדה השאלה: האם להעדיף גיוס לצבא הבריטי או להפנות את רוב המגוייסים ל"צבא שבדרך" – הנוטרות, הפלמ"ח, ויחידות נוספות של ה"הגנה"? שוללי הגיוס לצבא התנגדו בחלקם לסייע יתר על המידה לבריטניה, וכן חששו מהוצאת מגויסים מן הארץ. עד יוני 41', שררה בחוגי שמאל מסויימים ההנחה כי בעולם מתקיימת "מלחמה אמפריאליסטית" בין בריטניה לגרמניה, ואל ליישוב להתערב בה!
הדברים השתנו לאחר שברה"מ נכנסה למלחמה. התנגדות לגיוס היתה גם בחוגי הימין. והיו שסברו כי מוטב ליישוב לבנות את כוחו שלו ולסייע לבריטים רק באופן חלקי. דעת ראשי היישוב היתה שונה; להלן מספר התבטאויות של מנהיגי היישוב באותה שעה על הצורך להפנות את הגיוס לשני האפיקים:
דוד בן-גוריון: לא נגיע לכוח המכסימאלי שיש ביכולתינו להגיע אליו...אם נזניח את הגיוס במדים ואם נזניח את הגיוס בלא-מדים. **ישראל גלילי:** כוחותינו בצבא הבריטי וכוחותינו העצמיים יונקים אלה מאלה ומשלימים אלה את אלה. **אליהו גולומב:** איני גורס את התפיסה המעמידה צבא לעומת "הגנה" ו"הגנה" לעומת צבא. שניהם כוחות שלנו... [ספר המאה]

ובאותה שעה...האיום על ארץ-ישראל חדר לתודעת היישוב כבר במחצית הראשונה של 1941, כאשר גבר הלחץ על הבריטים במזרח התיכון; בין הגורמים לכך – המרד האנטי-בריטי בעיראק ומתקפתו המוצלחת של רומל בלוב, שהביאה אותו עד גבול מצרים. בבת-אחת, צפה ועלתה האפשרות המחרידה של נסיגת הבריטים מארץ-ישראל וכיבוש הארץ בידי הגרמנים [ר"ל]. נשאלה השאלה האם אפשר לארגן לחימה עצמאית במכונת המלחמה הגרמנית האדירה!
בלחץ האירועים בחזיתות הסמוכות לארץ-ישראל בשלה יותר ויותר ההכרה בחוגי ה'הגנה' כי **יש לקדם את פיתוח הכח הארצי**. כבר באפריל תכנן המטכ"ל של ה'הגנה' את תכנית ההגנה הארצית הראשונה שלו, שנקראה "תכנית א' ". בתכנית זו, הגיעה לכלל גיבוש תפיסת ההגנה המרחבית של היישוב: עוצבה החלוקה ל 4 מרחבי פיקוד: פיקוד צפון, פיקוד מרכז, פיקוד דרום ופיקוד ירושלים.
אף ש"תכנית א' " ציינה שלב חדש בהתפתחות ה'הגנה' מבחינת התכנון וההתארגנות לעתיד, ברור היה שהתפתחות זו איננה עומדת בהתאמה עם גודל האיום הנשקף ליישוב מבחוץ, מן הצבא הגרמני. צורכי הגנת היישוב בשעה זו נמדדו עפ"י הממדים המוכרים יותר של איום ערבי, או עפ"י ראיית הצורך בהתמודדות על ארץ-ישראל עם סיום תקופת המנדאט. **לא היה בהם אף צל של תשובה לאפשרות כיבושה של הארץ בידי הגרמנים**. משנחשף היישוב בימים אלה לפני 60 שנה בפני אפשרות אכזרית זו, התבררה האמת הנוקבת: ליישוב אין תשובה ממשית לאיום נורא זה על קיומו. לכל היותר, אפשר היה ליצור תכנית חפוזה – שספק אם ניתן לממשה בעוד מועד – "**תכנית צפון**" (הידועה גם בשם "תכנית חיפה" או "מצדה של הכרמל"), שעל-פיה **ירוכז רוב היישוב היהודי במובלעת** ההררית של הכרמל והגליל, סביב נמל חיפה, וכאן,

"...ועת צרה היא ליעקב וממנה יוושע." [ירמיה ל' 7]

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ב'**, **ז'** ב**תמוז**, תשס"ב (**17** ב**יוני**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בסיוע הצי הבריטי, יחזיק מעמד נגד הצבא הגרמני, בדומה למובלעת טוברוק בקיריניאה (לוב), שהחזיקה מעמד חודשים ארוכים בכיתור צבאו של רומל... [ההיסטוריה של ארץ-ישראל]

"...ועת צרה היא ליעקב וממנה יוושע." [ירמיה ל' 7]

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל